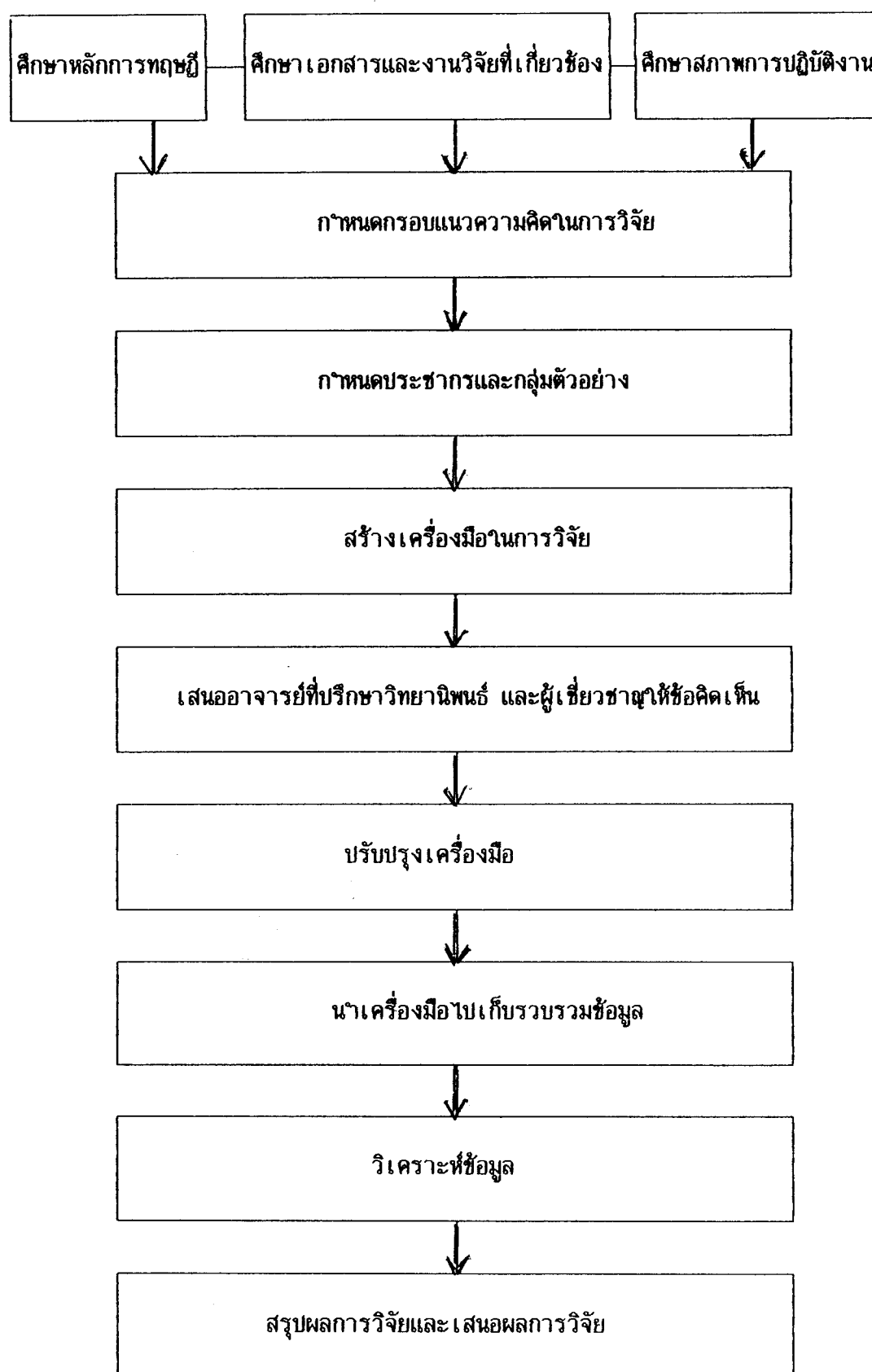

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งการวิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
 - 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
- ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 900 คน จากประชากรจำนวน 900 คนดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยสูตร ยามาเน่ (Yamane, 1952 : อ้างถึงในอัญชลี หนักแน่น, 2537) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 277 คน และเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นการกระจายให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกอำเภอในจังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้แบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกออกเป็นรายอำเภอตามสัดส่วนของประชากรของแต่ละอำเภอ (ในกรณีเศษเกิน 0.5 ปัดเป็น 1) รายละเอียดปรากฏในตารางที่ 1 สำหรับวิธีการให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอนั้น ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)
1.	เมือง	132	41
2.	จัตุรัส	81	25
3.	หนองบัวแดง	70	22
4.	แก้งคร้อ	78	24
5.	ภูเขียว	92	28
6.	เกษตรสมบูรณ์	90	28
7.	คอนสวรรค์	49	15
8.	คอนสาร	50	15
9.	เทพสถิตย์	49	15
10.	บำเหน็จณรงค์	48	15
11.	หนองบัวระเหว	34	10
12.	บ้านเขว้า	46	14
13.	บ้านแท่น	37	11
14.	ภักดีชุมพล	25	8
15.	กิ่งอำเภอเนินสง่า	19	6
รวม		900	277

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง สภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

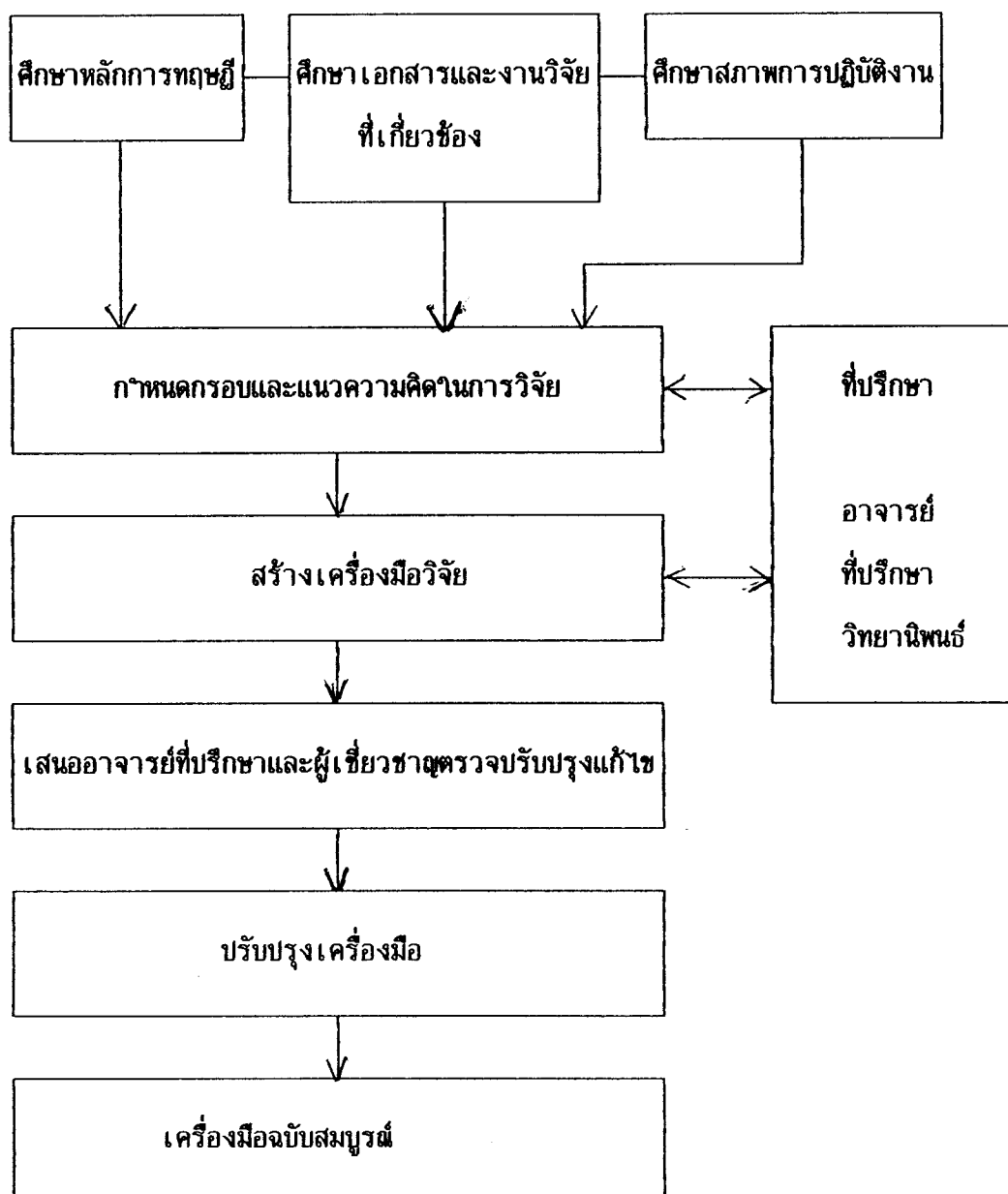
(2) กำหนดกรอบแนวความคิดและแนวทางในการวิจัย และการสร้างเครื่องมือวิจัย

(3) สร้างเครื่องมือวิจัยขั้นต้น และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ ให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุง

(4) นำเสนอเครื่องมือวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) ทั้งความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และรูปแบบของภาษาที่เหมาะสม

(5) ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยและนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีของ Cronbach (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ

(6) นำเครื่องมือวิจัยที่ผ่านการทดลองแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

2) โครงสร้างและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ และแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการและระดับปัญหา ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ในด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นที่มีต่อระดับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งสร้างขึ้นภายใต้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ 9 ด้าน คือ

- 1) งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) งานการเรียนการสอน
- 3) งานสื่อการเรียนการสอน
- 4) งานวัดผลและประเมินผล
- 5) งานห้องสมุด
- 6) งานนิเทศการศึกษา
- 7) งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
- 8) งานส่งเสริมการสอน
- 9) งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งสร้างขึ้นภายใต้องค์ประกอบของกรอบทรัพยากรการบริหารงาน 4 ด้าน คือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และวิธีการดำเนินการ

ตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับความสำคัญ (Ranking) ด้วยวิธีการ Q - Sort ในกรอบทรัพยากรการบริหารงาน 4 ด้านคือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการแจ้งสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ ดำเนินการแจ้งโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่ออนุญาตให้เก็บข้อมูลได้

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือการอนุญาต ให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไปขอความร่วมมือและชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ศึกษานิเทศก์อำเภอช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลให้ โดยกำหนดขอเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้แล้วเสร็จภายใน 20 วัน และได้ไปขอรับแบบสอบถามจากอำเภอต่าง ๆ คืนด้วยตนเอง

3) การเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ ทั้ง 15 แห่ง โดยใช้แบบสอบถามไปจำนวน 277 ชุด ได้รับกลับคืน 271 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.83 และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกชุด

4) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 6 คน เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social / Personal Computer) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลระดับความถี่น้อย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการและปัญหานการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นรายด้าน รวมทุกด้านและแต่ละด้านเป็นรายเรื่อง ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เป็นรายด้าน รวมทุกด้าน และแต่ละด้านเป็นรายเรื่อง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/มีปัญหาระดับ น้อยที่สุด

- 3) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา ระหว่างการปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการ กับปัญหานการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson's Product Moment Correlation เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีดังนี้ (Garrett, 1962 : อ้างถึงใน วิทยุภา วิชาลาภรณ์, 2531)

ค่าจาก .00 ถึง .20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับ ต่ำมาก

ค่าจาก .20 ถึง .40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับ ต่ำ

ค่าจาก .40 ถึง .70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับ สูง

ค่าจาก .70 ถึง 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับ สูงมาก

- 4) จัดอันดับความสำคัญแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยวิธีการ Q - Sort